

Kultur- og likestillingsdepartementet

Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Høringssvar – NOU 2023:13 På høy tid

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) er paraplyorganisasjonen for norske barne- og ungdomsorganisasjoner. Vi representerer rundt 100 ulike barne- og ungdomsorganisasjoner, med om lag 600 000 medlemskap under 26 år. Våre organisasjoner er medlemsbaserte og demokratiske, og drives av og for ungdom.

LNU takker for muligheten til å komme med høringssvar til denne viktige utredningen. Utredningen beskriver og gjør rede for mange områder som berører barn og unges deltakelse og mulighet til frie liv, men i vårt høringssvar begrenser vi oss til å omtale utvalgets kapittel 8 om oppvekst, fritid og deltakelse for funksjonshemmede barn og unge.

Inkluderende fritid og styrket demokratisk deltakelse

Både barnekonvensjonen og konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (CRPD) fastslår at barn og unge har rett til å delta i lek og fritid. CRPD slår videre fast at «alle hensiktsmessige tiltak» skal settes i verk for å fremme likhet og avskaffe diskriminering av funksjonshemmede barn og unge.

LNU og våre medlemsorganisasjoner skaper aktiviteter og fritidstilbud for barn og unge i hele landet, og er en arena hvor unge kan bruke sitt engasjement og delta i demokratiet. Mange barn og unge med funksjonsnedsettelse opplever flere barrierer for å kunne delta fullt ut i fritidstilbud og organisasjonslivet, og LNU støtter derfor utvalgets anbefaling om økt samarbeid mellom kommunene og frivilligheten for å fjerne barrierer for deltakelse. Frivilligheten tar selv mange initiativ, men trenger rammer og kompetanse som gjør at dette arbeidet kan styrkes ytterligere.

LNU ønsker derfor å kommentere utvalgets anbefalinger nærmere i avsnittene under:

Ny nasjonal tilskuddsordning for tilrettelegging av fritidstilbud

Flere organisasjoner som tilbyr aktiviteter for barn og unge ønsker å tilrettelegge for deltakelse fra barn og unge med funksjonsnedsettelse, men opplever at dette kan ha en ekstra kostnad. Eksempler kan være deltakere på landsmøter eller sommerleirer som trenger tilpasset rom eller kost og losji for assistent/ledsager, eller som har klubblokale uten rampe eller teleslynge. Disse behovene varsles gjerne om kort tid i forveien, og det er få andre støtteordninger til denne type tiltak for inkludering.

LNU har lang erfaring med å forvalte lavterskel tilskuddsordninger for frivilligheten, og barne- og ungdomsfrivilligheten spesielt. Gjennom Aktivitetsstøtta kan frivillige organisasjoner søke om støtte til prosjekter med begrenset tidsrom, og denne ordningen skal prioritere tiltak for barn og unge med funksjonsnedsettelse. Innkjøp av utstyr, som ramper eller lignende dekkes derimot ikke, og tilskuddsordningen egner seg heller ikke godt for enkeltstående fortløpende støtte til tilretteleggingstiltak i ordinær organisasjonsdrift og -aktiviteter.

LNU støtter derfor utvalgets forslag om at det opprettes en nasjonal pott med midler til konkrete tilretteleggingstiltak av fritidstilbud for barn, ungdom og unge voksne. Vi er glade for at utvalget viser til at LNU kan forvalte en slik ordning, med lang erfaring med å forvalte midler til målgruppen med god veiledning og ubyråkratiske ordninger. LNU merker seg at Unge funksjonshemmede støtter en slik tilskuddsordning. Vi ser frem til å gå i videre dialog med departementet dersom utvalgets anbefaling følges opp.

Krav til universell utforming

LNU er glad for at utvalget redegjør for hvordan manglende universell utforming av samfunnet skaper barrierer for deltakelse. Dette er gjennomgående i alle sektorer, og alle deler av samfunnet, og det er derfor bra at utvalget har satt et søkelys på denne problemstillingen. Vi mener derimot at utvalgets forslag om at det «må stilles krav om universell utforming når det gis støtte til idrett, kultur og fritidstiltak for barn og unge» ikke treffer.

I likhet med Unge funksjonshemmede og Frivillighet Norge, er vi bekymret for at sanksjoneringen av arrangører ikke treffer der ansvaret faktisk ligger. Mange frivillige organisasjoner er avhengige av lokaler som eies og driftes av andre, herunder ofte kommunen, for å drive sin aktivitet. Ved å stille krav til arrangører, og ikke de som har det reelle ansvaret for bygget/parken/arenaen (utbyggere, driftere, kommuner og fylkeskommuner), rammer man i stor grad organisasjonene som har begrensede muligheter for å endre rammene for tilgjengelighet. Frivilligheten skal etterstrebe å tilrettelegge for deltakelse fra alle, men mange har begrenset tilgang til lokaler for sin aktivitet.

Assistanse til fritid

Utvalget redegjør godt for konsekvensene manglende assistanse kan ha for barn og unges rett til fritid og demokratisk deltakelse. Deltakelse og tillitsverv i demokratiske organisasjoner medfører gjerne møtevirksomhet og reiser. Manglende assistanse kan føre til at barn og unge som ønsker å delta i demokratiske prosesser og heve sin stemme ikke får deltatt på linje med andre, og dermed ikke får oppfylt sine menneskerettigheter. I henhold til CRPDs artikkel 29 har ungdom rett til deltakelse i det politiske og offentlige liv. Staten har et ansvar for å tilrettelegge for demokratisk deltakelse, og deltakelse i barne- og ungdomsfrivilligheten.

LNU er enige med Unge funksjonshemmede som mener at regelverket for BPA må utvides for å sikre at barn, ungdom og unge voksne med assistansebehov får innvilget BPA for å kunne delta på de samfunnsarenaer en selv ønsker.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Martine Tønnessen'.

Martine Tønnessen
Generalsekretær

A handwritten signature in black ink that reads 'Margrete B. Kantanasho'.

Margrete Bjørge Kantanasho
Styreleder